

FÖREDRAGNINGSLISTA
2016-11-28

KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET

Tid	Onsdagen den 7 december 2016, kl. 08.30
Plats	Dirigenten, plan 1, Stadshuset
Sekreterare	Elin Malmqvist
Ordförande	Ulla Rygin (S)
OBS!	Det kommer att bjudas på julbuffé efter sammanträdet. Anmäl närvaro samt specialkost till Elin Malmqvist, senast den 30 november!
	Under sammanträdet kommer en lapp delas ut till samtliga ledamöter där man har möjlighet att anonymt lämna förslag på tema och föreläsare inför nästa års äldredag.

Ärenden

1. Protokollets justering

2. Fastställande av dagordning

Informationsärenden

3. Information kommande exploateringar

Nils Rundqvist, exploateringsingenjör, samhällsbyggnadskontoret

4. Information från kommunstyrelsen

Kommunalråd Elof Hansjons (S)

Beslutsärenden

5. Remiss "Strategi för ökad medborgarialog"

Dnr: KS 16/299

Beslutsunderlag

Remiss för strategi för ökad medborgardialog

Förslag på yttrande, 2016-11-28

6. Motion "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: KS 14/272

Beslutsunderlag

Motion av Mats Siljebrand (L) "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Förslag på yttrande, 2016-11-28

7. Riktlinjer arbetsgrupper – bordlagt ärende

Beslutsunderlag

Förslag på riktlinjer arbetsgrupper, 2016-11-28

8. Verksamhetsberättelse 2016

Beslutsunderlag

Lämnas ev. på sammanträdet

9. Verksamhetsplan 2017

Beslutsunderlag

Diskussion under sammanträdet

10. Sammanträdesplan 2017

Beslutsunderlag

Förslag på sammanträdestider 2017

11. Förslag på skrivelse från arbetsgrupp 2

Beslutsunderlag

Förslag på skrivelse arbetsgrupp 2, 2016-11-16

12. Ärendeuppföljning

Ärendebalans, daterad 2016-11-28

13. Uppföljning äldredagen

14. Information från nämnder och styrelser

15. Information från arbetsgrupper

Underlag

Minnesanteckningar från arbetsgrupper

16. Information från samordnare

17. Övrigt

Ulla Rygin (S)
Ordförande
Kommunala pensionärsrådet
Telefon (direkt): 070 287 86 13
E-post: ulla.rygin@sodertalje.se

Elin Malmqvist
Sekreterare
Kommunala pensionärsrådet
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

REMISS

KS

Diarienummer KS 16/299

Till KPR

Från Kommunstyrelsen

För yttrande senast 9 januari 2017

Innehåll Remiss av Strategi för ökad medborgardialog

Kommentar Remiss från kommunstyrelsen. "Strategi för ökad medborgardialog." Har beretts av demokratiberedningen och remitteras till samtliga nämnder för svar **senast 9 januari 2017**. Svaren lämnas till Stadskansliet.

§ 174 Strategi för ökad medborgardialog

Dnr: KS 16/299

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens kontor har på uppdrag av demokratiberedningen tagit fram ett förslag till en strategi för ökad medborgardialog. Kommunstyrelsens föreslås remittera strategin för ökad medborgardialog till kommunens nämnder för svar senast den 9 januari 2017.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse den 12 september 2016

Demokratiberedningen den 25 augusti 2016, § 48

Kommunstyrelsens kontors skrivelse den 24 augusti 2016

Rapport den 18 augusti 2016

Yrkande

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S) yrkar bifall till förslaget.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen remitterar strategin för ökad medborgardialog till kommunens nämnder för svar senast den 9 januari 2017.

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder inklusive den remitterade strategin
Akten

Justerandes signum

BK 3-3

Anslagsdatum

2016-10-10

Utdragsbestyrkande

Yvonne Feldt

Kommunstyrelsen	
2016 -09- 12	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-09-12

Kommunstyrelsen

KS 20160912

Strategi för ökad medborgardialog

Dnr: KS 16/299

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens kontor har på uppdrag av demokratiberedningen tagit fram ett förslag till en strategi för ökad medborgardialog. Kommunstyrelsen föreslås remittera strategin för ökad medborgardialog till kommunens nämnder för svar senast den 9 januari 2017.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse den 12 september 2016

Demokratiberedningens skrivelse den 24 aug 2016

Kommunstyrelsens kontors strategi för ökad medborgardialog den 18 aug 2016

Ärendet

När Södertälje kommun 2015 skapade *demokratiberedningen* fastslogs att ett av tre huvuduppdrag för beredningen ska vara att utveckla nya former för medborgardialog. Som ett led i detta gavs kommunstyrelsens kontor och enheten för utredning och hållbarhet i uppdrag av demokratiberedningen att ta fram en ny strategi för ökad medborgardialog.

Trots det tidigare styrdokumentet, *riktlinjer för medborgardialog* från 2010 har arbetet med medborgardialoger inte riktigt tagit fart i organisationen. Denna strategi kan ses som ett omtag i frågan och målet med strategin är en ökad medborgardialog i Södertälje kommun.

Strategin för ökad medborgardialog pekar på vikten av ökad och förstärkt dialog. Exakt när, hur och kring vad dialogerna ska kretsa är ett ansvar som ligger på kommunens nämnder att avgöra. Tillsammans med kontorerna har kommunens nämnder en viktig roll att planera och genomföra dialoger tillsammans med medborgarna.

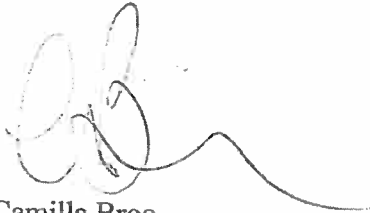
Strategin avslutas med ett antal principer för medborgardialog i Södertälje kommun. Principerna är tänkta att fungera som vägledning för nämnder och kontor i arbetet med att öka medborgardialogen. Kommunstyrelsen föreslås remittera strategin för ökad medborgardialog till kommunens nämnder för svar senast den 9 januari 2017.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En ökad frekvens av medborgardialoger kräver resurser i form av exempelvis material, lokaler och processledare. Några särskilda medel för detta finns idag inte hos nämnder och kontor. Kostnaderna för medborgardialoger förväntas därför tillsvidare rymmas inom nämndernas och kontorens befintliga budgetar.

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen remitterar strategin för ökad medborgardialog till kommunens nämnder för svar senast den 9 januari 2017.

Camilla Broo

Tillförordnad stadsdirektör

Handläggare: Albin Lindström
Utredare
Enheten för utredning och hållbarhet
Telefon (direkt): 08-523 028 48
E-post: albin.lindstrom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Samtliga nämnder

"Dubbelklicka för att infoga bild (Bredd 17,7 cm, höjd 10 cm)"

Rapport | 2016-08-18

Strategi för ökad medborgardialog

Albin Lindström
Utredare
Enheten för utredning och hållbarhet
Telefon (direkt): 08-523 028 48
E-post: albin.lindstrom@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. INLEDNING OCH BAKGRUND	3
2. VARFÖR MEDBORGARDIALOG?.....	3
3. VAD INNEBÄR MEDBORGARDIALOG?	4
4. MEDBORGARDIALOGER I SÖDERTÄLJE KOMMUN.....	4
5. ANDRA INSATSER FÖR ETT STÄRKT MEDBORGARINFLYTANDE.....	5
6. NÄR BÖR MEDBORGARDIALOG ANVÄNDAS?.....	6
7. PRINCIPER FÖR MEDBORGARDIALOG I SÖDERTÄLJE KOMMUN.....	7
8. PROCESS	8
9. ANSVAR OCH UPPFÖLJNING	9

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

Medborgaren först är en av hörnstenarna i Södertälje kommuns värdegrund. För att tydliggöra medborgarnas centrala roll är det viktigt att kommunala beslut i så stor utsträckning som möjligt föregås av en dialog med medborgarna. När Södertälje kommun 2015 skapade *demokrati-beredningen* fastslogs att ett av tre huvuduppdrag för beredningen ska vara att utveckla nya former för medborgardialog¹. Som ett led i detta gavs kommunstyrelsens kontor och enheten för utredning och hållbarhet i uppdrag av demokratiberedningen att ta fram en ny strategi för ökad medborgardialog.

Trots det tidigare styrdokumentet, *riktlinjer för medborgardialog* från 2010 har arbetet med medborgardialoger inte riktigt tagit fart i organisationen. Denna strategi kan ses som ett omtag i frågan och målet med strategin är en ökad medborgardialog i Södertälje kommun.²

Detta styrdokument pekar på vikten av ökad och förstärkt dialog. Exakt när, hur och kring vad dialogerna ska kretsa är ett ansvar som ligger på kommunens nämnder att avgöra. Tillsammans med kontorerna har kommunens nämnder en viktig roll att planera och genomföra dialoger tillsammans med medborgarna.

Denna strategi består strategin avslutas med ett antal principer för medborgardialog i Södertälje kommun. Principerna är tänkta att fungera som vägledning för nämnder och kontor i arbetet med att öka medborgardialogen.

2. VARFÖR MEDBORGARDIALOG?

Grunderna för en modern demokrati är den representativa demokratin, där vi genom fria och allmänna val utser de folkvalda som ska representera folket i våra politiska församlingar. Längesånsågs denna demokratitanke tillräcklig för att effektivt kunna styra med folkets stöd. Under den senare delen av 1900-talet och fram till idag har ett mer splittrat samhälle vuxit fram där representativiteten har hamnat i fokus. Frågan om hur väl våra folkvalda politiker representerar alla delar av befolkningen har blivit allt mer aktuell. För att komplettera den representativa demokratin och stärka möjligheten till inflytande och delaktighet diskuteras mellanvalsdemokratin allt flitigare. Hur får medborgarna möjlighet till inflytande mellan valen vart fjärde år?

Lokala folkomröstningar, medborgarförslag och samråd i olika former är några av de vägar till vilka folket kan påverka beslutsfattandet. En annan form är *medborgardialog*.

Användandet av medborgardialoger har ökat under de senaste åren som ett sätt att förstärka den demokratiska utvecklingen på lokal nivå. Motiven är dels den representativa demokratin "kris" där de politiska partierna tappar medlemmar. Även samhällets ökade splittring har föranlett en ökad användning av dialoger, framförallt i socialt utsatta områden runt om i Sveriges kommuner. Denna utveckling kan skönjas även internationellt.

¹ De övriga huvuduppgifterna är att höja valdeltagandet i kommunen och bidra till ett större samhällsengagemang

² Denna strategi ersätter det tidigare styrdokumentet - riktlinjer för medborgardialog.

3. VAD INNEBÄR MEDBORGARDIALOG?

2014 års Demokratiutredning Låt fler forma framtiden (SOU 2016:5) har en grunddefinition av medborgardialog som lyder: ett möte eller ett samtal mellan väljare och förtroendevalda eller mellan medborgare och tjänstemän.

Syftet med medborgardialoger handlar ofta om att låta deltagarna (individer, intressegrupper eller andra aktörer) bidra till utformningen av ett särskilt beslut - att ge beslutsfattarna ett bättre underlag inför ett beslut. Syftet kan också vara att öka medborgarnas kunskaper, förbättra deltagandet och inflytandet, att lämna över beslutsmakten i en viss fråga eller att marknadsföra den egna kommunen. I grunden handlar medborgardialog om rätten och möjligheten till inflytande.

En medborgardialog kan ta många former där huvudsaken är mötet och dialogen mellan beslutsfattare och medborgare. Mötet kan ske på plats eller i elektronisk form. Några exempel på dialogformer är:

- Samråd
- Referensgrupper
- Remiss
- Webbpaneler
- Informationsmöten
- Cafédialoger
- Framtidsverkstäder
- Open space
- Medborgarbudget
- Rådslag
- Dialogforum

Det går inte att säga att någon form av dialog är att föredra framför andra, utan formen för den aktuella dialogen måste styras av ursprungsfrågans karaktär, syfte och den tilltänkta målgruppen.

4. MEDBORGARDIALOGER I SÖDERTÄLJE KOMMUN

Södertälje har alltid haft ett rikt föreningsliv och civilsamhälle med engagerade idrottsföreningar, kulturutövare, kyrkor och studieförbund. Samtidigt är Södertälje på många sätt en delad stad där stora grupper inte har samma möjlighet till delaktighet och inflytande. I valet 2014 sjönk valdeltagandet i Södertälje medan vi såg ett stigande valdeltagande på många andra platser runt om i landet. Skillnaderna mellan de områdena med högst och lägst valdeltagande i kommunen är närmare 50 procent. Detta indikerar att många inte omfattas av den representativa demokratins famn och Södertälje kommun måste därför arbeta mer med att inkludera de grupper som har en sämre möjlighet till inflytande och delaktighet. Speciella insatser bör därför göras för att nå de grupper som har en sämre representation i folkvalda församlingar, som i mindre

grad är engagerade i föreningar och som har svårt att göra sin röst hörd. Ungdomar, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättningar ser vi har en sämre möjlighet till inflytande och påverkan över det lokala beslutsfattandet.

För att fånga upp medborgarinflytandet och komplettera den representativa demokratin har vi sedan länge haft fasta sammanslutningar i form av råd i Södertälje kommun. Pensionärsrådet (KPR), handikapprådet (KHR) och ungdomsrådet har alla etablerats som remissorgan i organisationen.

Med inrättandet av demokratiberedningen 2015 markerar Södertälje kommun att organisationen på ett systematiskt sätt arbetar med demokratifrågorna ur ett bredare perspektiv. Medborgardialoger är tillsammans med ett ökat engagemang de insatser som demokratiberedningen arbetar med för att nå det övergripande målet att ökat valdeltagande.

5. ANDRA INSATSER FÖR ETT STÄRKT MEDBORGARINFLYTANDE

Utöver ett utökat arbete med medborgardialoger finns alternativa samrådsformer för att nå ett större engagemang och ge medborgarna ett större inflytande. Dessa ytterligare insatser för att förstärka inflytandet kräver i vissa fall ytterligare utredning och politiska beslut

Utveckla kommunens hemsida

För att alla medborgare ska kunna vara delaktiga och ha möjligheten till inflytande behövs ökad kunskap. Genom öppenhet, transparens och tydlighet Via kommunens egen webbsida finns möjligheter att nå en stor grupp människor. Tydligare information om rättigheter, delaktighet och inflytande på hemsidan

Medborgarbudget och medborgarpaneler

Två former av medborgarinflytande som blivit allt vanligare de senaste åren är medborgarbudget och medborgarpaneler. Medborgarbudget innebär att beslutsmakten helt eller delvis lämnas till medborgarna. I Sverige har modellen än så länge använts sparsamt. De exempel som finns har ofta berört specifika grupper som t ex ungdomar och handlat om frågor som upprustning av parker och trygghetshöjande åtgärder. Forskningen har visat att modellen är positiv för medborgarnas inflytande men riskerar att påverka den politiska jämlikheten negativt.

Med medborgarpaneler menas en modell där invånarna bjuds in att återkommande få möjlighet att lämna synpunkter på specifika frågor. En fördel med paneler är att det är lätt att skapa en bred representation av olika grupper då kommunen själv styr vilka som bjuds in att medverka. Panelerna kan genomföras genom till exempel webb-enkäter och är därmed en kostnadseffektiv metod att inhämta synpunkter från medborgarna.

Utveckling av rådsorganen

Idag har Södertälje kommun tre råd för inflytande från handikapprådet (KHR), pensionärsrådet (KPR) och ungdomsrådet. Råden har delvis olika förutsättningar KHR och KPR arbetar mot hela kommunen medan ungdomsrådet i sin nuvarande form främst arbetar mot kultur- och

fritidsnämnden. Utvecklingspotential finns i att förtydliga de nuvarande rådens roll som remiss/dialogorgan samt genom en möjlig utökning av antalet råd. Ett flertal kommuner i landet har till exempel råd för nationella minoriteter och råd för personer med utländsk bakgrund. Liknande rådsorgan skulle kunna vara intressanta att prova även i Södertälje kommun.

Verksamhetsförlagda nämndsammanträden

Nämnder och råd i Södertälje kommun uppmanas att förlägga sammanträden ute i nämndernas verksamheter. Genom att hålla sammanträden i lokaler utanför stadshuset kommer de förtroendevalda lättare i kontakt med medborgarna, minskar tröskeln för medborgare som vill besöka sammanträden och kan därmed skapa ett intresse för lokal politik. Även enskilda studiebesök på kommunala arbetsplatser uppmanas. Varje förtroendevald i Södertälje kommun har rätt till högst fyra sådana dagar per kalenderår, oberoende av antalet uppdrag,

6. NÄR BÖR MEDBORGARDIALOG ANVÄNDAS?

Något enkelt svar på frågan om när en medborgardialog kan vara aktuell är inte lätt att ge. Bland annat frågans omfattning och allmänintresset påverkar lämpligheten i en dialog. I sin nuvarande utformning finns inte några tvingande regler i kommunallagen på dialog med medborgarna innan beslut. Inom vissa områden finns dock annan lagstiftning som ställer krav på dialog.

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) måste dialoger i form av samråd ske vid upprättandet av detaljplaner och vid upprättande/revidering av översiktsplan. Även i kollektivtrafiklagen (2010:1065) och lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetspråk finns krav på samråd.

Huvudprincipen är att medborgardialoger bör användas vid stora viktigare beslut. Frågor med stora ekonomiska och sociala konsekvenser och frågor av permanent natur. Exempel som betänkandet Att tänka efter före – samråd i kommuner och landsting (SOU 2001:89) presenterade som viktiga frågor var; stora investeringar i infrastruktur, stora försäljningar av kommunala tillgångar, kritisk avveckling av kommunal verksamhet samt avtal med annan om drift av kommunal verksamhet. Dessa exempel berör främst kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. För övriga nämnder och kontor finns andra frågor som är viktiga för den egna verksamheten och där dialoger är lämpliga.

Nedan följer några exempel på områden och frågor där medborgardialoger med fördel kan användas.

- Beslut om ny verksamhet som påverkar medborgarna (ny mötesplats för äldre, inrättande av en spontanidrottsplats)
- Framtagandet av styrdokument som får konsekvenser för medborgarna (Kulturplan, Näringslivsstrategi)
- Utvecklingsarbete (Varumärkesstrategi, centrum-utveckling)
- Prioriteringsfrågor (Vilka frågor ser medborgarna att nämnderna fokuserar på?)

- Vid skapandet av nya projekt med medborgarna som målgrupp (EU-finansierade projekt, stadsutvecklingsprojekt)

Innan en nämnd eller kontor bestämmer sig för att anordna en medborgardialog är det viktigt att fundera över syftet med dialogen och om organisationen har resurser att kunna hålla en givande dialog. Medborgardialoger är ingen universallösning som alltid passar utan kräver eftertanke och ett tydligt syfte. En dialog som inte genomförs på rätt sätt riskerar att få motsatt effekt och kan skada medborgarnas förtroende för de folkvalda.

7. PRINCIPER FÖR MEDBORGARDIALOG I SÖDERTÄLJE KOMMUN

För att stötta nämnder och kontor i att arbeta med medborgardialoger har ett stödmaterial tagits fram i form av principer som gäller för medborgardialoger i Södertälje kommun:

Medborgardialoger ska vara öppna och tillgängliga för alla

I så stor utsträckning som möjligt bör medborgardialogerna ha ett brett anslag. Olika grupper, föreningar eller andra aktörer kan vara prioriterade målgrupper för dialogen men alla ska ändå känna sig välkomna. Använd gärna sociala medier för att sprida information om dialogen.

Politisk jämlikhet och representation är viktiga i dialogen

Precis som att alla bör bjudas in att delta är det viktigt att särskilt fundera över de grupper som ofta har mindre möjlighet till delaktighet och inflytande. För att uppnå en bred representation av deltagare måste ibland särskilda insatser göras för att nå underrepresenterade grupper. Tänk på att dessa kan variera beroende av frågans karaktär. Man bör också fundera på huruvida deltagarna representerar den breda massan eller om det är personer som har starka åsikter, är intresserade eller brinner för frågan som väljer att delta.

Deltagarna bör få medverka i framtagandet av dialogen

I den mån det är möjligt är det önskvärt att involvera de potentiella deltagarna redan i framtagandet av medborgardialogen. När deltagarna känner att de kan vara med och påverka tidigt i processen är möjligheterna till en lyckad dialog större.

Samverkan med organisationer, föreningar, råd och näringsliv ska tas tillvara och vidareutvecklas

Det är sällan som enbart kommunmedborgare berörs av frågan kring vilken dialogen kretsar. Andra aktörer från civilsamhälle, politiken eller näringslivet kan också vara viktiga att bjuda in till dialog.

Dialogen ska hållas tidigt i en beslutsprocess

Om dialogen är del av en beslutsprocess är det viktigt att redan i den inledande fasen hålla dialogen, annars riskerar deltagarna att känna ett missnöje över den bristande möjligheten att påverka beslutet. Om beslutet känns förutbestämt skapar det en grogrund för missnöje och dialogen framstår som "ett spel för gallerierna".

Rollfördelningen mellan tjänstemän och förtroendevalda måste vara tydlig. I många fall är det önskvärt att förtroendevalda inte deltar i egenskap av partiföreträdare. Ofta är partifärg inte det viktiga i dialogen utan deltagarna vill bli lyssnade på utav någon som är intresserad av vad de har att säga. Precis som syfte och förväntningar på dialogen måste vara tydligt så måste rollfördelningen mellan anordnarna av dialogen vara det. Beskriv de olika rollerna tydligt så att deltagarna förstår tjänstemän och förtroendevaldas roll både under dialogen, men även i det fortsatta arbetet.

Syftet och möjligheten till påverkan måste vara tydlig. I de allra flesta dialoger tas inga beslut på plats. Var tydlig med att dialogen är till för att inhämta synpunkter, inspireras och diskutera. Men att beslutet om hur vi går vidare ligger hos de förtroendevalda. Det är när deltagarna upplever att beslut fattats under dialogen som missnöje lätt uppstår. Sammanfatta därför gärna dialogen och förtydliga vad som framkommit och hur det kommer att tas tillvara.

Resultaten av medborgardialogerna måste återkopplas till deltagarna. Återkoppling av resultatet är tillsammans med ett tydligt syfte och förväntningar de viktigaste delarna av en medborgardialog. Genom återkopplingen får deltagarna dels en gemensam bild av dialogen och vad som framkom. Arrangören av dialogen får även en möjlighet att lyfta upp de viktiga slutsatserna och presentera hur frågan kommer att hanteras vidare.

8. SYSTEM FÖR ÅRLIG UPPFÖLJNING

För att tydliggöra och förstärka Södertälje kommuns arbete med medborgardialoger har ett system arbetats fram för årlig uppföljning av dialoger.

Kommunfullmäktiges långsiktiga mål

I mål och budget 2016-2018 återfinns kommunfullmäktiges långsiktiga mål:

Människors upplevda inflytande (information, kontakt, påverkan, förtroende) i kommunen ska öka.

Användandet av medborgardialoger har en naturlig koppling till detta mål och blir en av de åtgärder som kommunen vidtar för att leva upp till målet om ökat inflytande.

System för årlig uppföljning

Inför varje nytt år utser varje nämnd en ansvarig tjänsteman samt förtroendevald (ordförande eller annan ansvarig) som tillsammans med utredning och hållbarhet i början av året bedömer de då kända ärenden som är aktuella för medborgardialog under det kommande året. Löpande görs bedömningar om behovet av dialog i större viktiga ärenden under året.

En övergripande uppföljning görs i kommunens årsredovisning och varje nämnd kan i sina årsbokslut redovisa hur arbetet med medborgardialoger sett ut under året. En sammantagen uppföljning tas varje år fram av demokratiberedningen.

Den årliga processen beskrivs enkelt i modellen nedan.

Stöd i att utforma en medborgardialog ges av enheten för utredning och hållbarhet.

9. ANSVAR

Denna strategi följs upp inför varje ny mandatperiod och revideras av kommunstyrelsen vid behov. Exempelvis vid ny lagstiftning eller andra förändringar som påverkar förutsättningarna för medborgardialog i kommunen.

FÖRSLAG YTTRANDE

2016-11-28

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

Remissvar strategi för ökad medborgardialog

Dnr: KS 16/299

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av förslag till strategi för ökad medborgardialog och vill lämna följande synpunkter:

Rådet ser positivt på att arbetet med medborgardialog har kommit på fötter igen, efter initiativ från demokratiberedningen. Det är ett viktigt sätt att förstärka den demokratiska utvecklingen i kommunen. Rådet är också helt enigt om att stor kraft bör läggas på grupper som av olika skäl har mindre möjligheter till inflytande och delaktighet, som ungdomar, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättningar.

De så kallade *medborgarförslagen* och *medborgarfrågorna* som en enskild medborgare har rätt att ställa till kommunfullmäktige, som sedan i sin tur har möjlighet att vidarebefordra dessa till olika nämnder och styrelser, nämns kortfattat i förslaget (punkt 2). Vi anser att också detta är en form av medborgardialog som innebär ett möte mellan väljare och förtroendevalda men där initiativet utgår från den enskilde.

I förslaget ges flera exempel på olika former av dialog som kan erbjudas. Det är dock svårt att förstå skillnaderna mellan *samråd* och *rådslag* (punkt 3).

I punkt 4 behandlas föreningslivet. Södertälje har ca 350 föreningar. Dialogen med dessa kan utvecklas genom att kommunen tar emot synpunkter från de föreningar som är berörda av kommande beslut.

I punkt 5 nämns de tre råden inom kommunen: handikapprådet, pensionärsrådet och ungdomsrådet. Kommunala pensionärsrådet delar helt meningen att här finns en utvecklingspotential. KPR har under de senaste åren stärkt sin ställning något men anser att rådet i ännu större utsträckning kan användas som rådgivande organ.

Kommunens hemsida tas upp i punkt 5. Rådet håller med om att kommunens hemsida behöver förbättras avsevärt, framför allt genom att vara mera lättillgänglig för alla.

I punkt 6 diskuteras när man bör använda sig av medborgardialog. Första exemplet berör mötesplatser för äldre. KPR menar att frågor som berör äldres boende är ännu viktigare exempel.

En annan högst aktuell fråga är den handlingsplan för ökad digitalisering som kommunen förväntas anta i början av nästa år.

Även detta dokument, *Strategi för ökad medborgardialog*, kan vara ett bra ämne för dialog.

Den stora frågan är ändå hur kommunen når fram till berörda medborgare, får dem att uppleva att de är berörda och inkluderade. Detta gäller i hög grad de icke svenskfödda invånarna.

I punkt 5 tas frågan om verksamhetsförslagda nämnsammanträden upp. KPR menar att det är ett mycket bra sätt att få bättre kontakt med medborgarna. Ett sammanträde kan förläggas till t.ex. ett invandrantätt område. Det kan föregås av en allmän diskussion kring en aktuell, kanske lokal fråga, under mer informella former.

Kommunen skulle också kunna motivera föreningslivet att i ökad utsträckning engagera våra nyanlända medborgare. Inte minst pensionärsorganisationerna har svårigheter att rekrytera icke svenskfödda men även här skulle man kunna använda sig av en annan typ av sammankomster än de traditionella, t.ex. göra riktade inbjudningar till möten som avhandlar aktuella frågor, osv. Detta ingår inte direkt under begreppet medborgardialog men har ändå samma mål.

I punkt 8, *System för årlig uppföljning*, föreslås att en ansvarig tjänsteman och en politiker nämndvis tar fram ärenden som kan vara aktuella för dialog. Det sägs i dokumentet att det är önskvärt att *involvera de potentiella deltagarna redan i framtagandet av medborgardialogen*. Kommunala pensionärsrådet menar att en bra början är att representanter från de tre nämnda råden, KPR, KHR och ungdomsrådet, också ges möjlighet att delta i framtagningen av ärenden.

Avslutningsvis: Kommunala pensionärsrådet utgår ifrån att texten i dokumentet får genomgå en språklig översyn.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

REMISS

161017

KS

Diarienummer

14/272

Till

KPR

Från

Mats Siljebrand (L)

För yttrande senast

20 januari 2017

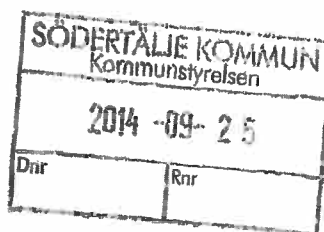
Innehåll

Motion av Mats Siljebrand (L)
"Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Kommentar

Motion väckt vid kommunfullmäktige 29/9 -14, remitteras nu till äldreomsorgsnämnden, kommundelsnämnderna, hållbarhetsutskottet och KPR för svar senast 20 januari 2017.

På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande

MOTION

Till kommunfullmäktige

ERBJUD FRISKVÅRDSPENG TILL ALLA ÖVER 80 ÅR

De "årsrika" i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Vi vill ge den här växande gruppen en god livskvalitet utifrån sina förutsättningar. Att stimulera aktiviteter för äldre-äldre kommer garanterat att betala sig i form av bättre hälsa och välbefinnande.

Förebyggande hälsovård

Friskvårdspengen, till exempel på 500 kronor om året, ska utgå till alla som är 80 år och äldre (3 732 personer 2014-06-30) - utan biståndsbedömning eller annan hindrande administration. Ekonomiska begränsningar får inte hindra motion, fysisk träning eller allehanda kulturaktiviteter, som enligt samstämmig forskning är ren och skär förebyggande hälsovård.

Social investering

Den här frågan är mycket angelägen, eftersom vi på olika sätt behöver motverka ohälsa hos den åldrande befolkningen. Det målas ibland upp skräckscenarier om hur vi tvingas ta ut högre skatt när allt fler uppnår "mogen ålder". Men det behöver naturligtvis inte alls bli fallet, om vi i dag agerar rätt med framsynta sociala investeringar.

Folkpartiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige

uppdrar till kommunstyrelsen, äldreomsorgsnämnden och kommundelsnämnderna att utreda och pröva en friskvårdspeng riktad till alla södertäljebor som är 80 år och äldre.

Södertälje den 29 september 2014

Mats Siljebrand
Mats Siljebrand (FP)

FÖRSLAG YTTRANDE

2016-11-28

Kommunala pensionärsrådet

Kommunstyrelsen

Yttrande på motion "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"

Dnr: KS 14/272

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av motionen angående att erbjuda friskvårdspeng till alla över 80 år i Södertälje.

Rådet anser att 500 kronor inte förbättrar livskvaliteten för målgruppen i någon större utsträckning. En stor del av de äldre har psykiska besvär och många lever ensamma. Kommunen borde istället skapa ekonomiskt utrymme så att fler personer, 65 år och äldre, kan ta del av social gemenskap, fysisk aktivitet i olika former samt information om vikten av näringsriktig mat intagen i en social gemenskap.

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Förslag 2016-11-28

Riktlinjer arbetsgrupper

(med ändringar!)

Kommunala pensionärsrådet

Elin Malmqvist
Samordnare
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Formaterat: Svenska (Sverige)

Innehållsförteckning

1. Kommunala pensionärsrådet.....	3
2. Arbetsgruppernas uppdrag.....	3
3. Samordnarens roll	4
4. Exempel på en ärendeprocess	4
Steg 1:.....	4
Steg 2:.....	4
Undantag:.....	5
Steg 3:.....	5
5. Skriv ett yttrande	5
6. Minnesanteckningar från arbetsgrupperna.....	6
7. Kommunens olika kontor	6
8. Kort ordlista	7

1. Kommunala pensionärsrådet

Det allmänna syftet med pensionärsrådets verksamhet är att tillföra kommunal verksamhet och planering pensionärernas kunskande och erfarenhet.

Genom pensionärsrådets ges pensionärerna möjlighet att påverka den kommunala verksamhetens utformning och innehåll samtidigt stimulera pensionärerna till aktivitet i egna föreningar och samhällslivet i övrigt.

Rådet består av sju ledamöter från kommunen, varav en ledamot skall vara ledamot av kommunstyrelsen, en ledamot och en ersättare från varje pensionärsförening i Södertälje som tillhör riksorganisation med representation i regeringens pensionärskommitté samt en ledamot och en ersättare vardera från PRO:s samorganisation respektive SPF:s samrådsgrupp i Södertälje. Kommunens representanter utses av kommunfullmäktige och pensionärernas representanter av respektive förening.

Till ordföranden i pensionärsrådet utser kommunfullmäktige ledamot som är ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen. Vice ordförande utses av rådet bland representanterna för pensionärsföreningen. Dessa båda utgör rådets presidium.

Rådet är indelat i tre arbetsgrupper.

Arbetsgrupp 1 – Äldreboenden och allt som berör pensionärer som bor på äldreboende

Arbetsgrupp 2 – Hemtjänst och allt som berör äldre som bor hemma

Arbetsgrupp 3 – Samhällsplanering och ekonomi

Det är främst genom arbetsgrupperna som rådet lämnar synpunkter till kontoren och nämnderna.

2. Arbetsgruppernas uppdrag

Gruppen ska vara rådgivande, svara och ge synpunkter på förslag eller ärenden genom att lämna synpunkter.

Arbetsgrupperna ansvarar för att följa nämndernas ärenden. Det görs främst genom kontakt med samordnaren, kontakter på kontoren och genom att bevaka nämndhandlingar som är kopplade till gruppens arbetsområden.

Gruppen ska skapa en relation med kontorens tjänstemän och arbeta för att skapa ett bra samarbete.

Gruppen ska informera rådet genom minnesanteckningar om arbetet som pågår.

Efter varje träff sammanfattas även de frågeställningar som uppstod vid gruppens möte, dessa förs vidare till rådet för beslut hur rådet går vidare.

3. Samordnarens roll

- Bevakar ärenden i kommunen
- Kontakt mellan rådet och tjänstemän och politiker
- Tilldelar ärenden till arbetsgrupperna i KPR (i samråd med ordförande)
- Sammanställer yttranden efter att arbetsgruppen har lämnat synpunkter/förslag
- Hjälper grupperna vid behov
- Ser till att rätt instans får pensionärsrådets yttranden och skrivelser
- Följer upp ärenden där KPR lämnat synpunkter
- Är administrativt stöd för rådet

☺

← **Formaterat:** Normal, Indrag: Vänster: 1,27 cm, Ingen numrering

4. Exempel på en ärendeprocess

Ett ärende uppstår på ett kontor, genom att en nämnd ger kontoret ett uppdrag.

Till exempel: Omsorgsnämnden ger social- och omsorgskontoret i uppdrag att undersöka om kommunen behöver ett till LSS- boende.

Steg 1:

1. En utredare på social- och omsorgskontoret får i uppdrag att ~~arbeta med uppdraget/~~ ärendet att undersöka om kommunen behöver ett till LSS-boende.
2. Ärendet läggs in i kontorets ärendebalans (ärendebalans är en lista där man samlar alla ärenden som ~~nämnden vill att kontoret utrederska upp i nämnden för beslut).~~
3. Pensionärsrådets samordnare blir kontaktad/tar kontakt med kontoret och får information om att ett ärende är på väg att skapas.
4. Samordnaren ser över vad ärendet handlar om och meddelar ordföranden om att ärendet inkommit. Tillsammans bestämmer de vilken grupp ärendet ska skickas till.
5. En arbetsgrupp får information om att ärendet är på gång och när synpunkter måste vara inlämnade till samordnaren senast.

Steg 2:

1. Ärendet tilldelas arbetsgruppen. Den som är sammankallande har kontakt med resten av gruppen. Arbetsgruppen bestämmer om de behöver träffas.
- ~~1-2.~~ Eventuella handlingar med information om vilken arbetsgrupp som kommer att titta på ärendet mailas ut till alla ledamöter i KPR. Vill någon lämna synpunkter så görs det till arbetsgruppen på aktuellt ärende inom en vecka.
- ~~2-3.~~ Arbetsgruppen tar fram ett förslag på synpunkter på egen hand ärendet.
- ~~3-4.~~ Förslaget Synpunkterna skickas alltid till samordnaren som redigerar förslagets sammanställer dem till ett förslag på yttrande och stämmer av detta med ordföranden och arbetsgruppen.
- ~~4-5.~~ Den nya versionen skickas till arbetsgruppen för kännedom och diskussion.

Undantag:

Om gruppen behöver hjälp, kan gruppen i samarbete med samordnaren skriva yttrandet. Detta genom att samordnaren deltar på arbetsgruppens träff för att direkt samla in synpunkter.

I vissa fall, då det är ett väldigt brådskande ärende kan samordnaren få i uppgift att ta fram ett förslag på yttrande. Yttrandet lämnas vidare till arbetsutskottet samt rådet i mån av tid för godkännande, alternativt enbart till presidiet. Ordförande skriver sedan under.

Steg 3:

1. Efter att arbetsgruppen, ordförande och samordnaren har behandlat färdigt förslaget till yttrandet skickas det till ordföranden som skriver under.
2. Samordnaren skickar det färdiga ~~förslaget till arbetsgruppen, arbetsutskottet och rådet~~ yttrandet till hela rådet.
3. Samordnaren skickar det färdiga yttrandet ~~till~~ tillbaka till handläggaren/kontoret samt till nämndsekreteraren för respektive nämnd. Handläggaren/kontoret lägger till yttrandet i ~~ärendet~~ ärendehandlingarna som skickas till nämnden.

5. Skriv ett yttrande

När gruppen får en motion eller ett ärende ska ni ~~lämna~~ lämnas synpunkter på det som kontoret har skrivit. Det är väldigt viktigt att ni skriver förbättringsförslag, om ni har några. Ni kan också maila frågor om ärendet till samordnaren, som ser till att ni får svar från handläggaren. Ert uppdrag är att ge information och råd till kontoret så att nämnderna eller kommunstyrelsen fattar bra beslut för medborgarna.

Det är också möjligt att inte ha några synpunkter och instämma ~~i~~ med kontorets förslag. I sådana fall så ska det framgå i era synpunkter.

Synpunkterna som ni skriver skickas alltid till samordnaren som sammanställer dem till ett yttrande eller skrivelse för att sedan föra det vidare till ordföranden för underskrift, därefter till rätt kontor och nämnd.

Ta gärna hjälp av följande punkter:

- Det ska vara tydligt vad som är bra och mindre bra i förslaget. Om det finns ~~tvexsamheter ni är tvexsamma till förslaget/ ärendet måste ni också vara tydliga med just det. det framgå tydligt~~
- Börja med vad gruppen tycker och skriv sedan varför ni tycker så. varför
- Skriv förutsättningar för den perfekta lösningen/idealen.
- Jämför med nuläget. Hur är det nu? Hur påverkar förändringen i ärendet dagens situation? fördelar/nackdelar.
- Om ni tycker att ärendet borde uppmärksamma något som inte finns med, bör ni skriva det och förklara varför det är viktigt det stå med.

6. Minnesanteckningar från arbetsgrupperna

Syftet med minnesanteckningar är att andra personer kan ta del av det som diskuterades under gruppmötet.

Ta gärna hjälp av följande punkter:

- Namn på närvarande och datum
- Anledningen till mötet, d.v.s. ska ni svara på en motion? Fick gruppen ett ärende från samordnaren som gruppen ska ge synpunkter på?
- Det ska framgå vilka punkter gruppen diskuterade
- Hur kan gruppens medlemmar eller pensionärsrådet arbeta med frågan ni som diskuterades?
- Ska rådet/samordnaren kontakta någon i kommunen som har specifika kunskaper i frågan?
- Är det något som ordföranden och arbetsutskottet kan arbeta vidare med?

7. Kommunens olika kontor

Arbetslivskontoret (AK) skriver ärenden till arbetslivsnämnden (ALN). Kontoret har ett nära samarbete med Social- och omsorgskontorets försörjningsstödsenhet och Arbetsförmedlingen. Ansvarar för vuxenutbildningen KOMVUX och arbetsmarknadsinsatserna i Södertälje kommun. Kontoret ansvarar också för undervisning i svenska för invandrare (SFI) och för samhällsorienteringen för nyanlända invandrare.

Kultur- och fritidskontoret (KoF) Skriver ärenden till kultur och fritidsnämnden och kommunalnämnderna. Sköter föreningslivets frågor, anläggningar, biblioteket, stadsmuseet, fritidsgårdar, Estrad, trombon, Torekällberget och kulturskolan.

Miljökontoret (MK) skriver ärenden till Miljönämnden (MN). Ansvarar för Miljö och hälsa, Livsmedelskontrollen och Naturcentrum.

Samhällsbyggnadskontoret (Sbk) Sbk skriver ärenden till Tekniska nämnden (TN), samhällsbyggnadsnämnden (SBN) och kommunalnämnderna. Ansvarar för såväl strategisk, långsiktig planering och utveckling, som drift och förvaltning av det offentliga rummet, och kommunens fastigheter och mark. Är uppdelat i planenheten, som sköter planärendena och byggenheten som handlägger bygglovsärenden. Det finns även en del som sköter och planerar allmänna platser och handlägger exploateringsfrågor.

Social- och omsorgskontoret (SK) skriver ärenden till äldreomsorgsnämnden (ÄON), omsorgsnämnden (OMS), socialnämnden (SN) samt kommunalnämnderna. Oftast om omsorgsfrågor och stöd i olika livssituationer.

Utbildningskontoret (UK) skriver ärenden till utbildningsnämnden och kommundelsnämnderna. Bedriver förskole- och skolverksamhet.

Kommundelsnämnderna (KDN) har inget kontor, de har endast sekreterare och en samordnare. KDN får ärenden från Social- och omsorgskontoret, utbildningskontoret, samhällsbyggnadskontoret och kultur- och fritidskontoret.

8. Kort ordlista

Kontoret – samma sak som förvaltningen. De arbetar mot en eller flera nämnder.

Tjänsteskrivelse - (tidigare kallades det för tjänsteutlåtande, kallas även TJUT) Är en sammanfattning av ett ärende med förslag till nämndens beslut.

Motion - En motion är ett förslag från en politisk grupp eller från politiker. Motionerna skickas till olika nämnder för svar eller till rådet, beroende på frågan.

När motionen skickas till en nämnd är det kontorets uppdrag att skicka ett förslag till beslut till nämnden. Nämnden antar eller avslår kontorets förslag till svar.

~~Rådet svarar genom att en grupp träffas och skriver ett svar på motionen. Svaret skickas till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige.~~

Yttrande - Ett yttrande är synpunkter från ett kontor eller från rådet om på ett ärende.

Förslag på sammanträdestider kommunala pensionärsrådet 2017

KPR 2017	Arbetsutskottet Onsdagar kl. 14.30 sal Opus	Rådsmöten Onsdagar kl. 08.30 sal Demokratien
Januari	18 jan	
Februari		
Mars		1 mar
April	5 apr	
Maj		17 maj
Juni	14 jun?	
Juli		
Augusti	23 jul	
September		27 sep
Oktober	Äldredag 5 oktober	Äldredag 5 oktober
November	8 nov	
December		6 dec

SKRIVELSE

2016-11-16

Kommunala pensionärsrådet

Äldreomsorgsnämnden

Skrivelse angående brister i hemtjänsten

Ärendet

En arbetsgrupp inom kommunala pensionärsrådet träffade i början av november representanter från Kommunal där de fick möjlighet att samtala med bland annat anställda inom hemtjänsten och särskilda boenden. Pensionärsrådet ska till kommunala myndigheter och till allmänheten förmedla kunskaper om äldres behov och om de särskilda förutsättningar att göra insatser på olika områden, som äldre människor genom sin livserfarenhet har. Vid mötet uppkom ett antal synpunkter på hur de anställda ser på sin arbetssituation som kommunala pensionärsrådet vill dela med sig av till äldreomsorgsnämnden.

- Hög arbetsbelastning och en stark tidspress framkallar stress och leder dessutom till en känsla av otilträcklighet, vilket i sin tur kan bidra till ökade sjukskrivningar. Den så kallade minutstyrningen, där varje moment anges i exakt antal minuter, fungerar inte. ”Det finns aldrig någon luft i våra scheman”, påpekades det.
- Kraven på tillfredsställande dokumentation är svåra att uppfylla, men det finns ändå en viss tillförsikt inför den kommande digitaliseringen. Det förutsätter dock att man får relevant utbildning inför förändringarna.
- Kommande nedskärningar av antalet hemtjänststimmar i kommunen oroar. Hur kommer detta att drabba den dagliga verksamheten?
- Bristande kontinuitet är besvärlig även för personalen, som ofta får vikariera för sjukskrivna kollegor och därmed gå utanför sina ordinarie besök.
- Möjligheterna att påverka den egna arbetssituationen har minskat. Tidigare fanns projekt då man planerade gruppvis, något som innebar ökad delaktighet för de anställda. Personalen bör finnas med i planeringen.
- Betydligt mer handledning till personalen efterfrågas.
- Biståndshandläggarnas tid räcker inte alltid till, något som medför att uppföljningen av deras biståndsbeslut ibland kan dröja längre än de tre månader som beslutats om. Detta

kan medföra en viss obalans inom de tilldelade tiderna, så att vissa brukare har för mycket tid medan den inte räcker till för andra.

- Det händer att genomförandeplan saknas för en vårdtagare, något som givetvis försvårar för de anställda.
- Sommarvikarierna ses som ett stort problem, då de ofta saknar adekvat utbildning. De måste få en ordentlig introduktion inför sitt arbete.
- Irritation över att ÄBIC har lagts i malpåse tillsvidare.
- Det verkar finnas en tilltro till den kommande digitaliseringen, även om misstanken finns att den kommer att ta tid från det egentliga arbetet med vårdtagarna.
- Mycket positiva till det relativt nystartade Trygg och säker hemgång.
- Slutintrycket är att de som arbetsgruppen talade med uttryckte en stark medvetenhet om sitt eget värde, att de utgör en oerhört viktig potential i samhället och att det finns en vilja och kompetens att verkligen göra ett bra jobb.

Kommunala pensionärsrådet vill med dessa synpunkter förmedla sin oro över personalens situation. Rådet är medvetet om de svårigheter och begränsningar nämnden brottas med men det är viktigt att en ökad dialog med de anställda kommer till stånd för att kunna förbättra arbetsituationen och även situationen för brukarna.

Ulla Rygin

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist

Samordnare

Kommunstyrelsen

Telefon (direkt): 08-523 049 79

E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Ärendeuppföljning 2016		Ärende	Åtgärder	Aterkoppling
Inlagt				
Oktober	Risk- och sårbarhetsanalys	Ärendet ska upp i ÄON i dec.		
Oktober	Handlingsplan digitalisering	Ärendet ska upp i ÄON i dec. Lisa Mattsson Sk informerar arbetsgrupp 2.		
Oktober	Reviderade riktlinjer insatser Sol +65	Arbetsgrupp 2 får i uppdrag att lämna förslag på yttrande som lämnas direkt till ÄON 25 okt.	Yttrande inlämnat 2016-10-24	
Oktober	Remiss "Strategi för ökad medborgardialog"	Arbetsgrupp 2 får i uppdrag att lämna förslag på remissvar till rådsmötet 7 december. Svar inlämnat senast 9 jan 2017.		
Oktober	Motion "Erbjud friskvårdspeng till alla över 80 år"	Arbetsgrupp 3 får i uppdrag att lämna förslag på remissvar till rådsmötet 7 december. Svar inlämnat senast 20 jan 2017.		
Maj	Taxor och avgifter	Arbetsgrupp 3 får i uppdrag att ta fram förslag på yttrandet till AU 24 augusti.	Yttrande är inlämnat 2016-08-30	
Maj	Kulturplan	KOF arbetar med en kulturplan, nämnden tar beslut i september. KPR bör få vara delaktigt.		Staffan Jonsson har meddelat att KPR ska vara delaktig på något sätt.
Februari	Skrivelse till KS om broddar	Yessica skriver- AU godkänner		Till AU 2016-02-17. Klart. 2016-09-05 Presidiet träffar Ola Schön för att diskutera varför ärendet inte behandlas av KS. Samordnaren ska tydliggöra vissa punkter och lämna in skrivelsen igen.

2016-11-28
Uppdaterad

September	Boendeplan	Återkommande ärende	
September	Björkmossen	Återkommande ärende	
Tidigare år			

Arbetsgrupp 1: Minnesanteckningar från 27 okt

Närvarande: Caisa Ekstrand, Margareta Eriksson, Jan- Olof Dackebro, Agneta Enbom Holz

Lämnat förhinder: Ulla Rygin, Ann- Louise Jonsson

Frånvarande: Tommy Hansson

Riktlinjer för arbetsgrupper

Vi gick igenom det förslag till riktlinjer som hade behandlats på KPR- mötet den 21 sep och som bordlagts.

Arbetsgruppen kom fram till att en tydlig delegation från rådet till arbetsgrupperna saknas. Arbetsgrupperna lämnar förslag på yttrande och svar på motioner som skickas in utan att de går genom rådet. En tydlig skrivning behövs när det gäller arbetsgruppernas mandat och hur gången för ärenden ska se ut.

En återkoppling på vad som händer med våra yttranden och förslag till motions svar är viktig. Hur kan det ske på bästa sätt? Kanske kan de finnas med på ärendelistan?

Verksamhetsråden

Vi gick igenom hur det ser ut med verksamhetsråden: Vilka har blivit kallade på möten? Hur var mötet?

Vi pratade om vad vi skulle ta upp på mötet den 21 nov med områdeschef Catherine Persson.

Vi var överens om att vi på våra KPR- möten måste ha en avstämning när det gäller verksamhetsråden.

Björkmossen

Vi pratade om mötet för Arbetsgrupp 1 med Stefan Björndal, projektledare för Björkmossen.

Vi var överens om att det är viktigt att vi på KPR- möten följer upp vad som händer med Björkmossen.

YTTRANDE

2016-10-24

Kommunala pensionärsrådet

Äldreomsorgsnämnden

Kommundelsnämnderna

Yttrande angående Riktlinjer för insatser som enligt socialtjänstlagen, som omfattas äldreomsorgsnämndens reglemente

Dnr: ÄON 16/076, En 16/52, HM 16/59, Jä 16/84, VM 16/51

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av riktlinjer för insatser enligt socialtjänstlagen som omfattar äldreomsorgsnämndens reglemente. Pensionärsrådet ställer sig bakom förslaget till riktlinjer men lämnar härmed ett antal synpunkter.

- En skälig levnadsnivå är ett luddigt begrepp och svårtolkat trots dessa riktlinjer.
- Det är viktigt att Individens Behov i Centrum (IBIC) införs i Södertälje, vilket socialtjänstlagen betonar.
- När det gäller uppföljning av insatser bör det finnas en tydligare tidsplan när den uppföljningen skall ske. Det saknas i förslaget.
- När det gäller digitalisering inom hemtjänsten är det viktigt att se till att de äldre får de tekniska kunskaper som behövs.
- De brukare som är i behov av exempelvis fotvård bör få färdtjänst.
- Ordet brukare bör bytas ut mot vårdtagare i regelverket.
- Det bör erbjudas fler än två erbjudande när beslut om vård- och omsorgsboende har skett.
- Avslutningsvis menar kontoret att förändringarna i regelverket inte medför några ekonomiska konsekvenser, vilket de dock borde göra om den enskildes behov skall stå i centrum

Ulla Rygin (S)

Ordförande kommunala pensionärsrådet

Handläggare: Elin Malmqvist
Samordnare kommunala pensionärsrådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.malmqvist@sodertalje.se

Minnesanteckningar

KPR Arbetsgrupp 2

Sammanträde i stadshuset 2016-11-07 kl 13-14.45

Närvarande Bengt-Arne Åhrberg, Birgitta Johansson, Gunnel Bertell, Yvonne Zeijlon och Nils-Gunnar Lindh

Arbetsgruppen fick träffa Kommunals anställda Maria Svärd och Britt-Louise Andersson och tolv av Kommunals medlemmar.

Personalen berättade om sina arbetsuppgifter inom hemtjänsten vård och omsorgsboenden, dagverksamheten och Trygg och säker hemgång.

Inom hemtjänsten upplever man en oerhörd tidspress vilket ofta leder till sjukskrivningar och man oroar sig för de neddragningar som skall ske med tiotusen hemtjänsttimmar som beror på mindre efterfrågan av hemtjänst. Kraven på dokumentation har man svårt att hinna med. Mycket tid går åt att förflytta sig mellan vårdtagarna av hemtjänst. Verksamheten är uppdelad i hemtjänstgrupper där man är sex som jobbar dagtid och tre kvällstid.

Personalen har inte mycket att säga till om när det gäller arbetstider. Det var tänkt att det skulle bli så, men så har det inte blivit, Man har inga gruppchefer utan det är enhetschefer som leder verksamheten inom hemtjänsten. De flesta anställda har undersköterskeutbildning eller liknande. Vikarier får man via kommunens bemanningsförmedling som är förlagd till Artursberg. Uppföljningen efter beslut av biståndshandläggarna skall göras var tredje månad, men det har man svårt att hålla. En del vårdtagare av hemtjänst har ibland för mycket hemtjänst medan andra har för lite. Det är det uppföljningen skall rätta till.

Vid vård och omsorgsboenden bör det vara mer personal för att bl.a. klara av alla som är rullstolsburna.

Äldres behov i centrum (ÄBIC/IBIC) är lagd i malpåse tills vidare och det upprör personalen.

Nästa möte med arbetsgruppen blir tisdag den 22/11 kl 10 då en remiss från kommunstyrelsen skall behandlas om "Strategi för ökad medborgardialog".

Vid pennan Nils-Gunnar Lindh

KPRs yttrande över samrådet om detaljplan för Tvetaberg 5:1 m fl (Stadan och Nabben)

KPR har inga principiella invändningar mot planförslaget men noterar att avståndet till tillgänglig kollektivtrafik är stort vilket medför att de boende måste transportera sig med bil till och från området vilket ur miljösynpunkt är negativt. Samtidigt är det positivt att standarden på vägarna i området förbättras. Detta medför att eventuella transporter med färdtjänstfordon inom området förenklas. Det är viktigt att i framtiden kollektivtrafiken i form av bussar kan trafikera området. En planläggning av vatten och avlopp höjer standarden på området och om området får enhetlighet i bostädernas utseende kan området bli än mer attraktivt.